

**Sotsiaalministri käskkirja „Tervise ja tööministri 4. detsembri 2014. a käskkirja nr 222
„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“
muutmise“ seletuskiri**

I. Sissejuhatus

Sotsiaalministri käskkirjaga „Tervise- ja tööministri 4. detsembri 2014. a käskkirja nr 222 „Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ muutmise“ (edaspidi käskkiri) tehakse muudatused tervise- ja tööministri 4. detsembri 2014. a käskkirjaga nr 222 „Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ kinnitatud toetuse andmise tingimustes (edaspidi TAT) ja kinnitatakse need uues sõnastuses.

Käskkirja ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi tööhõive osakonna juhataja Brit Rammul (tel 626 9734, brit.rammul@sm.ee), tööturuteenuste juht Kristi Suur (tel 626 9194, kristi.suur@sm.ee), nõunik Annika Sepp (tel 626 9722, annika.sepp@sm.ee) ja nutika arengu toetamise osakonna peaspetsialist Jüri Lössenko (tel 626 9186, juri.lossenko@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Lily Mals (tel 626 9333, lily.mals@sm.ee).

Seletuskiri kirjeldab ainult uusi TAT muudatusi, mis lisanduvad käesoleva käskkirja rakendumisel.

Märkused:

Käskkiri on seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses ning selle kohta on koostatud täpsem mõjuanalüüs käesoleva seletuskirja IV punktis.

II. TAT muudatuste sisu

Käskkirja punktiga 1 kinnitatakse TAT uus terviktekst. Seletuskirjas on esitatud selgitused TAT-s tehtud muudatuste kohta.

TAT punktides 1.2 ja 1.2.1 täiendatakse TAT eesmärki ja tulemust. TAT eesmärkidena lisatakse töö kaotanud ja töötuse riskis vähemkonkurentsivõimelisemate sihtrühmade oskuste arendamine hõives püsimise toetamiseks ning COVID-19 kriisiga kaasnenud tööpuuduse leevendamine hooajalise töötamise soodustamise kaudu marjakasvatuse valdkonnas. Tulemusena lisatakse, et TAT tulemusel on suurenenud töö kaotanud ja töötuse riskis vähemkonkurentsivõimeliste sihtrühmade võimalused oskusi täiendada või omandada uus eriala ning suurenenud on inimeste valmisolek asuda hooajalisele tööle marjakasvatuse valdkonnas. Hooajalise töötamise meede on suunatud viiruse COVID-19 levikust põhjustatud kriisi mõjul töö kaotanud ning tööturul raskesse olukorda sattunud inimestele, et võimaldada neile vähemalt ajutist töötamist. Täiend- ja ümberõppemeetmed loovad inimestele paremad eeldused tööturult välja langemise vältimiseks ning pikemas perspektiivis oma tööalase konkurentsivõime parandamiseks.

TAT punktis 1.2.2 kirjeldatud TAT vajalikkuse põhjendusi on täiendatud lisanduvate tegevuste vajalikkuse põhjendustega. Lisatud on taustainfo, selgitamaks oskuste omandamise toetamise, põllumajanduse ning Ida-Virumaal põlevkivisektori valdkonnas täiendavate sekkumiste vajadust.

Muudetakse TAT punktis 1.2.3 sätestatud eelarvet. TAT eelarvet (kehtiv abikõlblike vahendite summa on 19 555 532 eurot) suurendatakse kokku 8 263 341 euro võrra (sh Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toetust 7 023 841 euro võrra ja riiklikku kaasfinantseeringut 1 239 500 euro võrra), tuginedes perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja muudatusettepanekule ning meetme eelarves olevale jäägile. TAT eelarve perioodiks 2020–2021 on kokku 27 818 873 eurot (sh ESFi toetus 23 646 042 eurot ja riiklik kaasfinantseering 4 172 831 eurot).

TAT punktis 2.1.2 täpsustatakse minu esimene töökoht teenuse osutamise tingimusi. Lisatakse, et tööalase koolituse kulu ei hüvitata, kui tööandja ja koolitaja on seotud isikud.

TAT punktis 2.1.3 täiendatakse alaealise töötamise toetuse maksmise tingimusi, et välistada alaealise töötamise toetuse maksmine, kui tööandja on sama noore ja toetuse perioodi eest saanud põllumajanduse palgatoetust, kuna toetused on sarnase eesmärgiga.

TAT punktis 2.2 vanaduspensioniealiste, ennetähtaegset vanaduspensioni ja päästeteenistuja toetust saavate isikute töölesaamise toetamise meetmes täpsustatakse, et teenuseid osutatakse ka juhul kui sihtgruppi kuuluv isik on näiteks äriühingu juhatuse liige, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, kuid ei saa selle eest tasu, või ka FIE, kelle ettevõtte tegevus on peatatud või hooajaline tegevus on lõppenud. Muudatus on vajalik, kuna praktikas on ilmnunud, et sageli vanaduspensioniealised isikud on tasu saamata tegevad näiteks korteriühistu juhatuse või muu juhatuse liikmena ning sel juhul on põhjendatud neid teenustega toetada, kui nad soovivad palgatööd leida.

TAT punktis 2.5 lisatakse piirkondliku töökoha loomise toetusele võimalus põlevkivisektoris töö kaotanud inimeste värbamiseks piirkondliku töökoha loomise toetusega soodustingimustel, st ilma tingimuseta eelnevalt kuus kuud töötada. Lisanduv sihtrühm on töötud, kes enne töötuna arvele võtmist töötasid põlevkivi kaevandavas ettevõttes (st ettevõttes, mis omab luba põlevkivi kaevandamiseks) või sellega samasse kontserni kuuluvas põlevkivi töötlevas või tootmisseadmete remondi ja hooldusega tegelevas ettevõttes. Põlevkivi kaevandamise ja töötlemise tegevusalal tegutseb Ida-Virumaal kolm suurettevõtet: Eesti Energia AS, Viru Keemia Grupp AS, Kiviõli Keemiatööstuse OÜ. Põlevkivi kaevandamisega on otseselt seotud nende järgmised tütarettevõtted: Osaühing VKG Kaevandused, VKG OIL AS, OÜ VIRU RMT, Enefit Kaevandused AS, Enefit Energiatootmine AS Enefit Solutions AS, KKT Oil OÜ. Kokku töötab nimetatud ettevõtetes 2020.a juuni alguse seisuga 5876 inimest. Tagamaks, et toetust kasutatakse eesmärgipäraselt, st põlevkivisektorist väljumise toetamiseks, sätestatakse, et sihtrühma kuuluvaid töötuid ei saa toetusega värvata samasse põlevkivisektori ettevõtete ringi. Muudatus on seotud Vabariigi Valitsuse memorandumis esitatud ettepanekutega lisategevusteks, millega vastata Ida-Virumaa põlevkivienergeetika ümberstruktureerimisega kaasnevatele väljakutsetele.

TAT punktis 2.6 lisatakse põllumajanduse palgatoetus, mille eesmärk on soodustada töötute tööle rakendamist marjakasvatuse valdkonnas. Marjakasvatuse valdkond on määruse mõistes EMTAK jaotuse 01251 *Muu puuvilja-, marja- ning pähklikasvatuse* alla kuuluvate marjade kasvatamine: nt mustikas, sõstar, karusmari, vaarikas, maasikas, aga ka astelpaju ja kultuurmarjade kasvatamine (nt mustikas, vaarikas, jõhvikas, pohl jms). Marjakasvatust ei hõlma määruse mõistes nt kirsside, murelite, ploomide, küdooniate kasvatamist, mis kuuluvad EMTAK jaotusesse 01241 *Õun- ja luuviljaliste puuviljade kasvatamine*.

Toetusega saab tööle võtta registreeritud töötut, kes on olnud töötuta viimased kolm kuud või selle aja jooksul ajutiselt piiratud aja vältel hõivatud. Toetus on lühiajaline, seda makstakse värvatud töötaja kohta kuni kolme kuueest. Toetuse maksmise periood kestab 2020.a lõpuni. Toetust makstakse tagasiulatavalt ka 2020. a juuni eest, mil algas kõrghooaeg marjakasvatuses. Meede aitab hooajalisele tööle värbamisega hoida töötute aktiivsust, kes on kriisi tõttu vähemkonkurentsivõimelises olukorras ning uue püsiva töökoha leidmine on raskendatud. Tingimuseks on, et palgatoetust saab maksta juhul, kui tööle värvatakse registreeritud töötut, kes on olnud töötuta vähemalt kolm kuud ehk just kriisi ajal sattunud tööturul nõrgemas olukorda, kaotanud töö ega ole tööturul valitsevas olukorras sedavõrd konkurentsivõimeline, et oleks suuteline leidma kiiresti uue töö.

TAT punktis 2.7 lisatakse töötust ennetavad meetmed tööturukoolitus, kvalifikatsiooni saamise toetamine ning tasemeõppes osalemise toetus.

Punktiga 2.7.1 lisatakse tööturukoolitus, mida pakutakse töö kaotamise ohus olevatele vähemkonkurentsivõimelisematele töötavatele inimestele. Koolitusi võimaldatakse koolituskaardi alusel lähtuvalt individuaalses tegevuskavas kokku lepitud koolitusvajadusest ning koolitusi saab valida Eesti Töötukassa (edaspidi töötukassa) kvalifitseeritud koolitajate pakutavate koolituste hulgas. Toetatakse koolitusi OSKA valdkondlike uuringutega tuvastatud põhikutsealadel, kus on kasvav tööjõuvajadus ja millele tööjõu nõudlus ületab pakkumist. Erandiks on terviseseseisundi tõttu

oskuste arendamist vajavad inimesed, kellele koolitusvaldkondade piirangut ei kohaldata, sest nende valikuvõimalused on piiratud tervise tõttu. Samuti võimaldatakse töötuse riskis sihtrühmadele IKT valdkonna ning eesti keele koolitusi.

Sihtrühmaks on madala kvalifikatsiooniga või vähemalt 50-aastased inimesed või puuduliku eesti keele oskusega inimesed, kelle sissetulek jääb alla eelneva kalendriaasta kolmanda kvartali Eesti keskmise palga (2019. aastal 1 397 eurot).

Erandina võimaldatakse tööturukoolitust palgapiiranguta terviseprobleemidega inimestele, kes oma terviseseisundi tõttu ei saa senisel töökohal töötamist jätkata, ning põlevkivisektori töötajatele.

Eesti Maksu- ja Tolliameti (EMTA) andmetel oli 2019. a Ida-Virumaal mäetööstuses keskmine palk 1729 eurot. Tööturukoolitusele koolituskaardi alusel kvalifitseerumiseks peab üldjuhul töötava inimese sissetulek jääma alla eelneva kalendriaasta kolmanda kvartali Eesti keskmise palga (2019. aastal 1 397 eurot). See takistab keskmisest kõrgema palgaga põlevkivisektori töötajate osalemist koolitustel, mis aitaks neil sektori tööjõuvajaduse vähenemisel liikuda teistesse sektoritesse. Muudatus on seotud Vabariigi Valitsuse memorandumis esitatud ettepanekutega lisategevusteks, millega vastata Ida-Virumaa põlevkivienergeetika ümberstruktureerimisega kaasnevatele väljakutsetele.

Punktiga 2.7.2 kehtestatakse töötavatele inimestele kvalifikatsiooni tõendava dokumendi hüvitamise kriteeriumid. Töötajale hüvitatakse kvalifikatsiooni saamiseks tehtud kulu, kui ta on eelnevalt läbinud vastava töötukassa poolt makstud tööturukoolituse või tema koolituse läbimise eest on töötukassa poolt tööandjale makstud koolitustoetust. Tulenevalt koolituse läbimise eeltingimusest on ka sihtgrupp vastavalt piiritletud. Kvalifikatsiooni tõendava dokumendi saamisega seotud kulu on eksamile eelneva konsultatsiooni, eksami, selle hindamisega ja taotletud tunnistusega seotud tasu. Kvalifikatsiooni tõendava dokumendi saamisega seotud kuluks ei loeta koolituse kulusid.

Punktiga 2.7.3 kehtestatakse tasemeõppes osalemise toetus nii töötutele kui töötavatele vähemkonkurentsivõimelisematele inimestele. Toetuse eesmärgiks on toetada erialase hariduseta (st ei ole lõpetanud kutseõppeasutust, rakenduskõrgkooli ega ülikooli) või vananenud erialase haridusega töötajatel (st eri- või kutsealase hariduse omandamisest on möödunud vähemalt 15 aastat) ja töötutel kutsehariduse, rakenduskõrghariduse või bakalaureuseõppe õppekavadel kõrghariduse omandamist. Samuti toetatakse tasemeõppes osalemist inimestel, kes ei saa tervise tõttu senise töö tegemist jätkata. Toetust makstakse vaid juhul, kui inimene asub õppima tasuta õppekohale ja töötukassa poolt toetatud õppekaval, mis valmistab ette töötamiseks OSKA valdkondlike uuringutega tuvastatud põhikutsealal, kus on kasvav tööjõuvajadus ja mille tööjõu nõudlus ületab pakkumist või töötukassa määratud kutse- või ametialal, mille tööjõuvajadus tuleneb muust eelnimetatud uuringus põhjendatud asjaolust. Erandiks on terviseseisundi tõttu uut eri- või kutseala omandama asuvad inimesed, kellele õppekavade piirangut ei kohaldata, sest nende valikuvõimalused on piiratud tervise tõttu. Toetus aitab kompenseerida osaliselt õppimisega kaasnevad lisakulud.

TAT punktis 3 korrigeeritakse näitajate sihttasemeid vastavalt lisandunud tegevustele.

Lisanduvad **TAT punktid 7.2.4.15-7.2.4.18**, millega kehtestatakse lisanduvate tegevuste rakendussätted.

Punktiga 7.2.4.15 sätestatakse põllumajanduse palgatoetuse maksmise periood ja toetuse suurus. Toetust makstakse perioodil 01.06.2020-31.12.2020 ühe inimese kohta mitte rohkem kui kolme kuu eest. Toetuse suuruseks on 50% töötajale makstavast brutotasust, kuid ühe kuu eest mitte rohkem kui töölepingu seaduse alusel sätestatud töötasu alammäär.

Punktiga 7.2.4.16 sätestatakse, et töötaja tööturukoolituse kulu koolituskaardi alusel saab olla ühe inimese kohta kuni 2500 eurot kolme aasta jooksul. Samuti on abikõlblik töötukassa tellitud eesti keele koolituse kulu.

Punkt 7.2.4.17 määratleb kvalifikatsiooni tõendava dokumendi hüvitamise määra. Kvalifikatsiooni tõendava dokumendi, sealhulgas kutse- või pädevustunnistuse ja mootorsõidukijuhi juhtimise õigust tõendava dokumendi saamisega seotud kulu ja riigilõivu kulu hüvitatav maksimumsumma on 500 eurot koos käibemaksuga kolme aasta jooksul.

Punkt 7.2.4.18 sätestab tasemeõppes osalemise toetuse suuruse, milleks on vastavalt 180 eurot, kui inimesel on sissetulek töötasu, töötuskindlustushüvitise, töötutoetuse, vanemahüvitise, riiklikku pensioni või töövõimetoetusena, või vastava sissetuleku puudumisel 270 eurot. Määrad kehtivad 1.08.2020-31.12.2020.

2021. aasta 1. jaanuarist kehtestatakse kõigile tasemeõppes osalemise toetuse saajatele ühtne toetuse määr, sõltumata muudest sissetulekutest. Toetust makstakse töötutoetuse määras, mis on 1. jaanuarist 2021 suuruses vähemalt 50% eelmise kalendriaastal kehtinud töötasu alammäärast (2021. aastal 290 eurot). Kuna toetuse eesmärk on sama nii töötavate kui töötute inimeste puhul ning õppimisega kaasnevad mõlemale sihtrühmale täiendavad kulud, siis on põhjendatud maksta toetust sama määra alusel.

TAT punktis 7.3 täiendatakse riigiabi sätteid seoses lisanduvate tegevustega. Nähakse ette, et TAT punktis 2.6 sätestatav põllumajanduse palgatoetus on käsitletav vähese tähtsusega abina. Täiendatakse vähese tähtsusega abi andmisel üheks ettevõtteks lugemise ja kumuleerimisreeglite aluseid vastavate komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 ning komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 sätetega. Samuti nähakse ette võimalus anda grupierandi määruse alusel abi kui vähese tähtsusega abi piir on ületatud TAT punktides 2.1.2, 2.1.3, 2.4 ja 2.5 sätestatud teenuse osutamiseks, kui abi andmine vastab komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 4 sätestatule ning täidetud on komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 32 tingimused.

Kuigi kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 ei anta riigiabi raskustes olevale ettevõtjale ning vastav piirang on toodud ka TATis, viidates raskustes oleva ettevõtte mõistele, täiendatakse piirangut erisusega, et riigiabi andmises tehakse erisusi, kui vastav võimalus on ette nähtud Euroopa Komisjoni määruses. Seega juhul, kui Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 651/2014 tehakse muudatus ja nähakse ette võimalus COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse leviku põhjustatud kiiris mõjul and abi teatud juhtudel ka raskustes ettevõtetele, siis ei ole TAT regulatsioon selles osas rohkem piirav.

Samuti täiendatakse punkti 7.3.4 selliselt, et raskustes ettevõttele oleks võimalik riigiabi anda lisaks Euroopa Komisjoni määruses ettenähtule ka kooskõlas struktuurivahendite kasutamist reguleeriva Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega.

Täiendatakse **TAT punktis 8** loetletud riskide nimekirja ennetavate meetmete ning põllumajanduse palgatoetuse meetme riskide kaardistusega.

Kuna muudatuse tulemusena muutub ka TAT eelarve, siis asendatakse TAT eelarve (lisa 1 vorm B) käskkirja lisaga.

Käskkirja punkti 2 kohaselt rakendatakse käskkirja tagasiulatuvalt alates 01. juunist 2020. a. Tagasiulatuva jõustumine on vajalik, et võimaldada põllumajanduse palgatoetuse rakendamist meetme hooajalisest iseloomust lähtuvalt.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, 17. detsember 2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006.

IV. TAT muudatuste mõjud

Põllumajanduse palgatoetus aitab leevendada tööpuudust ning ajutist tööjõupuudust marjakasvatuse valdkonnas. Varasemalt on põllumajandussektor, sh marjakasvatuse valdkond, sõltunud suuresti välistööjõust, kasutades aastas ligikaudu 5000 välistöötajat, sh ca 3000 hooajalist töötajat. 2020. aasta kevad-suvel on COVID-19 kriisist tingitud tööjõu liikumise piirangute tõttu põllumajandussektoril raskusi hooajatöötajate leidmisega. Olukord on eriti keeruline marjakasvatuses, kus hooaeg algas juunis, mil piirid hooajatöötajate peamiste päritoluriikidega olid endiselt suletud.

Samal ajal on oluliselt kasvanud kohalike töötute arv. Registreeritud töötute arv alates eriolukorra algusest (võrreldes 12.03.2020. a seisuga) on suurenenud 14 651 inimese ehk ligikaudu 40% võrra (14.06.2020 seisuga). Põllumajanduslik hooajatöö on üks võimalus pakkuda rakendust muudest sektoritest vabanevatele töötutele. Uus toetus suurendab tööandja motivatsiooni kohalikke töötuid värvata vähendades värbamisega seotud kulusid. Töötute hooajalisele tööle värbamise soodustamine aitab töötutel, kel uue püsiva töökoha leidmine on raskendatud, säilitada aktiivsust tööturul. Eeldatav toetusega tööle rakenduvate inimeste arv on 750, meetme kogukulu 600 000 eurot.

Soodustingimustel piirkondliku töökoha loomise toetuse võimaldamine Ida-Virumaa põlevkivisektori endiste töötajate värbamiseks toetab vajalikke struktuurseid muudatusi piirkonna majanduses ja tööturul. Muudatusega loodud võimalus värvata säilinud tööharjumuse ja tehnilise kvalifikatsiooniga põlevkivisektorist vabanevat tööjõudu suurendab tööandjate motivatsiooni piirkonda töökohti luua ning aitab lühendada endiste põlevkivisektori töötajate töötuse perioodi.

Põlevkivisektori töötajatele koolituskaardiga koolituste pakkumine soodsamatel tingimustel võimaldab omandada potentsiaalsel uuel töökohal vajalikke oskusi juba töötamise ajal, toetades töötajate sujuvamat liikumist uuele tööle.

Energeetikasektori ümberstruktureerimise vajadus tuleneb mh EL-i süsinikuneutraalsele¹ majandusele ülemineku eesmärgist ning Eesti võetud sihist liikuda kliimaneeutraalsuse suunas. Eesmärgi saavutamise eeldab, et fossiilsete kütuste ning sellel põhineva energia tootmine väheneb, avaldades olulist mõju Ida-Virumaa põlevkivisektori tööjõuvajadusele. Põlevkivitööstuse aastaraamatu andmetel oli 2018.a seisuga Ida-Virumaal põlevkivisektoris hõivatud ca 7100 töötajat, mis moodustas ligikaudu 12% maakonna kõigist hõivatutest. Juba praegu mõjutab EL kliimameetmetest tulenev CO₂ heitekvoodi hinnatõus põlevkivitööstuse konkurentsivõimet, vähendades põlevkivist elektri tootmist ja sektori töökohti. 2019. aastal tuli Ida-Virumaal töötuna arvele 506 Eesti Energia AS-ist koondatud töötajat. Sel aastal on töötuna arvele tulnud 167 Eesti Energiast koondatud inimest (08.05.2020. a seisuga). Lisaks suurendab põlevkivisektori töökohade koondamise riski COVID-19 kriisist tulenev nafta hinna ja naftatoodete (sh. põlevkiviõli) nõudluse langus. Kliimaküsimustega koos on tõstatunud vajadus tagada fossiilkütuste tööstusega seotud töötajatele ja kogukondadele soodsad tulevikuväljavaated ehk n-ö õiglane üleminek. Kliimaneeutraalsuse poole liikumisel toetavad õiglast üleminekut ja aitavad võimalikke kaasnevaid negatiivseid mõjusid (pikaajaline töötus, leibkondade toimetuleku vähenemine, sotsiaalse sidususe

¹ St õhku paisatavate kasvuhoonegaaside alandamine tasemeni, mida ökosüsteem ise siduda suudab.

vähenedmine kogukonnas) vähendada tööturumeetmed, mis tõstavad töötajate konkurentsivõimet ja soodustavad uue töö leidmist.

Töötust ennetavatel meetmetel on positiivne mõju tööturule ja majandusele, kuna tööturul nõrgemas positsioonis olevatel töötajatel on parem ligipääs tööalaste oskuste arendamisele.

Riigi tasandil on meetmetel mõju tööpuuduse vähendamisele, tööjõupuuduse leevendamisele ning hõive kasvule. Meetmed toetavad järgmiste struktuursete probleemide lahendamist - struktuurne tööpuudus, töötajate oskuste mittevastavus tööturu vajadustele, kvalifitseeritud tööjõu puudus. Samuti panustavad meetmed tootlikkuse kasvu ning toetavad majanduse struktuurimuutusi kõrgema lisandväärtusega töökohtade osakaalu kasvu suunas, mis omakorda panustab suhtelise vaesuse vähendamisse. Lisaks aitavad ennetavad meetmed kaasa hariduspoliitika eesmärkide saavutamisele vähendada eri- ja kutsealase hariduseta inimeste arvu ja suurendada osalemist elukestvas õppes.

Teenuste oodatav mõju isiku tasandil avaldub eelkõige osalejate paranenud tööturunäitajates, milleks on suurem töötamise tõenäosus ja madalam risk kaotada töö, aga ka liikumine uuele ametikohale, töötamine kõrgemat lisandväärtust looval töökohal, suurenenud tootlikkus, sellega kaasnev kõrgem sissetulek ning tööelu kvaliteedi paranemine.

Andmekaitsealane mõjuhinnang

TAT raames osutatakse erinevaid teenuseid väiksema konkurentsivõimega sihtrühmadele, et soodustada nende tööturule jõudmist ja seal püsimist. Teenuseid pakub ja sihtrühmadega tegeleb Eesti Töötukassa, kes on ka toetuse saaja. Töötukassa töötleb isikuandmeid oma ülesannete täitmiseks ja seaduste alusel. Andmed kogutakse inimestelt endilt või teistest riigi infosüsteemidest. Kõikidele isikuandmetega seotud dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang. Vastavalt struktuuritoetuste seaduse § 24 lõikele 7 peab toetuse saaja korraldama osalejate andmekorje. Andmekorje nõuded on täpsustatud Euroopa Komisjoni (EK) juhendites (2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfondi juhendmaterjal ning 2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfond juhise lisa D – andmete kogumise ja valideerimise praktiline juhis) ning täpsem töökorraldus korraldusametuse juhendis „Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje juhend perioodi 2014–2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“. EK andmekorje nõuete täitmiseks kogub toetuse saaja osalejatelt, kellele andmekorje kohustus kohaldub, isikuandmed ulatuses, mis on vajalik registritest andmekorje tegemiseks (isikukood) ning mis ei ole olemasolevatest registritest ammendavalt kättesaadavad vastavalt KA juhendile. Toetuse saaja peab iga tegevuse alguses koondama EK andmekorje nõuete täitmiseks vajalikud osalejate andmed etteantud tabelisse ning edastama osalejate andmed RÜ-le kvartali lõpu seisuga kvartalile järgneva kuu teise nädala lõpuks. Kuna TAT muudatuse tulemusel laieneb mõnevõrra sihtrühm ja lisandub uusi tegevusi, ent andmekorje reeglites ja protseduurides muudatusi ei ole, võib mõju isikuandmete riivele lugeda väikeseks.

V. TAT muudatuste kinnitamine

TAT muudatused kinnitab sotsiaalminister oma käskkirjaga.

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.06.2020. a.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Töötukassale. Rahandusministeerium ja Riigi Tugiteenuste Keskus kooskõlastasid eelnõu märkustega, millega arvestati. Eesti Töötukassa kooskõlastas eelnõu märkustega, millega suures osas arvestati.